

THEMA:

DE NAAM!

GIJ ZULT DE NAAM EERBIEDIGEN!

Dat woord brengt ons eigenlijk al een klein beetje op het spoor, hoe het behoort te zijn. Want dat woordje 'eerbiedigen', 'eerbied', dat houdt wat in. Ik denk wel eens, het is nog niet zo gek om als kenmerk van de genade te noemen, eerbied voor God, Zijn Woord, Zijn dienst. Dat zei immers ook mijn grootvader, als er iemand eerbied betoonde, van de jongelui, en de ouderen uiteraard, voor God en Zijn Woord, dan zei hij tegen zijn vrouw: "Neeltje, ik geloof dat de Heilige Geest in het hart van die jongen of dat meisje werkt." Waarom? "Die of die is zo eerbiedig, en dat groeit niet op Adams akker", zei hij dan. En ik geloof dat dat waar is. Natuurlijk, het blijft waar, wij zijn mensen. En menigeen wordt, vooral als hij de hele week gezwogd heeft, door slaap of dommeling bevangen als hij in de warme kerk zit. En als kinderen zaten wij - ik met een paar zusjes - met spanning te kijken naar een oudere man voor ons, en dan zag je dat. En op een gegeven moment was hij even de controle kwijt, en dan met een geweldige knik schoot het hoofd òf naar voren, òf naar achteren. Dan was hij even de controle over die spieren kwijt, en dan konden we ons haast niet goed houden. Dát was natuurlijk ook niet eerbiedig. Maar toch is er een verschil, dat begrijp je wel. Het menselijke wat ons allemaal eigen is, wat ons in de allerheiligste verrichtingen aankleeft - zeiden onze vaders - dat is niet weg te cijferen. Maar als het echt zo staat in het teken van het dóén, het oneerbiedig dóén, wat is dat moeilijk.

Het gebeurt een enkele keer dat je zo eens met elkaar praat. Je hebt natuurlijk verschillende soorten van discipline. Je hebt een soort discipline van Ik weet wel dat toen ik nog soldaat was, rekrut, in die tijd was het allemaal zo'n geschreeuw. Misschien is dat nog wel zo hoor. Geschreeuw en tekeer gaan, en dat ik in die tijd per ongeluk het bovenste knoopje vergeten was, en toen ging er in een lange rij zo'n kapitein, of wat het

CATECHISMUS ZONDAG 36

ook geweest was, langs, en opeens werd ik aangeroepen. En die man begon tekeer te gaan. Ik moest op een verhoginkje gaan staan, dat iedereen het kon zien, want ik was naakt. Ik had het bovenste knoopje niet dichtgemaakt. Nu, daar stond je dan, en je zou het hart niet hebben dat je wat terug zei. Want ja, dat was een bepaald soort discipline. Van macht, en van angst ook. En ook een soort kadaverdiscipline. En ik zeg wel eens tegen de jongens: "Jongens - als ze een beetje doorkletsen - willen jullie dat nu. Zou je nu willen dat er op die manier, dat wij zo met elkaar omgaan dat je moet zeggen: Nu, ga jij maar op de gang staan, ga jij er maar uit als je niet luisteren wil." Dat je met grote mond, en dit en dat en zus en zo

Nee, maar om dan samen iets te mogen beseffen dat God tegenwoordig is, en dat Hij erbij is. En dat we zo eerbiedig mogen zijn, wat is dat anders. Dat gaat vanzelf. Dat neemt niet weg dat je je natuurlijk in het huis van de Heere, of op school gewoon naar orde en regel behoort te gedragen. Dat is algemeen. Je zou zeggen, algemeen beschaafd. Maar boven alles, dat wij in ons hart eerbied mogen krijgen voor de Heere God.

Wist je dat dat één van de pijnlijkste dingen is? Vroeger dan lette ik daar wel eens op, en dan riep ik nog het liefst - want anders zouden de mensen misschien denken: o, hij moet mij hebben - maar als het dan één van de kinderen was dan riep ik: "Hé, - die of die - let eens op! Luister eens!" Maar dat is misschien ook niet goed, maar dat komt zo, ik kijk er dan haast liever overheen als dat ik erop let. Want ik kan er niet tegen. Ik zou gewoon de preekstoel afkomen en zeggen: "Waarom ben je niet eerbiedig?" Maar goed, je begrijpt het wel, het is één van de pijnlijkste dingen. Want het gaat om het Woord, om de dienst uiteindelijk van de Heere God. Daar heeft nu dat derde gebod alles mee te maken. Maar om dat te verduidelijken wil ik daar trachten iets van te laten zien.

Wij hebben al heel veel, vooral de laatste jaren, met schroom en eerbied getracht iets te zeggen van de Naam. Om dat je dat overal in het Oude Testament - ook in het Nieuwe Testament - tegenkomt. Het leefde zo sterk bij de Israëlieten, de Naam. Zo erg dat ze Hem niet uit durfde te spreken, die grootste Naam van de Heere God. Ze spraken Hem anders uit. Zodoende weten wij niet precies hoe die eigenlijke Naam geklonken heeft. Er werd gezegd 'JEHOVAH', maar dat is de Naam zoals de Joden Hem uitspraken, door er een andere klank in te brengen. De klank van het Adonai, ook een Naam van God. De Heerser en de Gebieder.

Tegenwoordig spreekt men de Naam vaak uit als 'JAHWEH' of 'JAHVEH'. Maar één ding is zeker, die klank of die letters van JA, denk eens aan hallelu-JA. Dat laatste duidt aan die grote Naam. Daarom staat het soms ook Halleluja-H, met een H er achter. JAH-WEH.

Veel van de uitgangen van die namen, van de mensenkinderen, die wijzen heen naar God. Zacharia, JoJAKim, ElJAKim. Daar zit allemaal een stukje van die grote Naam van God, die de Israëlieten van eerbied niet uit durfden te spreken, in al die namen verborgen. Het is ook een onuitputtelijke Naam, die niet te doorgronden is. Hoe komt dat nu?

'Naam' is in de Bijbel als het over God gaat, een stukje bekendmaking van Hem Zelf! Zo is Hij! Kijk, een gewoon mens kon Juda heten, of Judas, of Judith. Dat betekent

CATECHISMUS ZONDAG 36

Godlover, of Godloofster, en dat je helemaal nooit de Heere God prijst. Dat kan. Iemand kan een hele mooie naam dragen, maar hij lijkt niet op die naam. Maar dat is nu het wonderbare als het gaat over de Namen van God, daar zegt God iets in van Hem Zelf. Dat IS Hij Zelf! Hoewel we God niet in letters kunnen vatten, dat bestaat natuurlijk niet. Maar toch - en dat is ook het geheim - Hij is die Hij heet, en Hij heet die Hij is.

Die Naam is misschien vroeger ook wel bekend geweest, maar onder alleen het woordje 'Ja'. Later is het uitgebreid, heeft God de diepe zin, en tegelijk verborgenheid, van die Naam verder geopenbaard.

Daarom kun je net in de Bijbel lezen, alsof die Naam iets of iemand IS. En dat IS het ook, dat probeer ik juist uit te leggen. De Naam des Heeren is een sterke toren, de rechtvaardige vlucht daarheen, en wordt in een hoog vertrek gesteld. Je leest van het aanroepen van de Naam, het prijzen en loven van de Naam. Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen. Dan zou je als mens zeggen: "Ja, Zijn Naam, je bedoelt Hem! Die Naamdrager." Nee, dat is nu het geheimenisvolle, Hij IS die Naam en die Naam IS Hem. Als Hij en de Naam twee dingen waren, dan was het misschien niet zo allerlergst als je die Naam eens niet eerbiedigde. Als je die Naam eens te onpas gebruikte. Maar omdat Hij het Zélf is, daarom raak je met de Naam niet wat letters aan, maar de Persoon, het Wezen zélf. De Naam ziet het Wezen.

En die Naam, als je daar oog voor mag krijgen, dan zeg je: Die Naam gaat zo de hele Bijbel door, die komt steeds dichterbij, totdat je hoort de boodschap van de hemel: Gij zult Zijn Naam heten Jezus. Hij zal Zijn volk zalig maken, redden van al hun ongerechtigheden.

Die Naam, wat is dat wonderlijk.

De Heere verscheen aan Mozes in die brandende braambos. Dat weet je wel. Hij wist niet wat dat was, maar de Heere riep hem: "Mozes, Mozes!"

Een naam, Mozes, een mens. 'Uit het water getogen' betekent die naam. "Mozes, Mozes!" En Mozes riep: "Hier ben ik!" Hij stond vlak bij dat brandende braambos. Toen hoorde hij een stem uit het vuur, die zei: "Kom niet te dichtbij, trek je schoenen van je voeten, want de plaats waarop je staat is heilig land."

Eerbied. God leert de Naam eerbiedigen. Dat leert Hij. En dan gaat die stem verder, en zegt: "Ik ben de God van uw vaders."

Hé, dat staat er zo simpel, zo eenvoudig. Dat staat er zo, en toch zo veelzeggend. Er staat niet: Ik ben de God van alle mensen, Ik ben God de Schepper van de hemel en van de aarde. Nee, 'Ik ben de God van uw vaders'. Dat wil zeggen, die vaders werden vergezeld door God, door een Naam. Ze waren niet alleen. Eerst wel, eerst was Abraham alleen temidden van de afgodendienaars en -dienaressen, -priesters en -priesteressen, bogen ze voor de maangodin en andere goden, in het Ur der Chaldeën. Eigenlijk was hij toen alleen.

Hij had een vrouw, hij had geen kinderen, hij had zijn familie, maar toch In het Woord kun je merken dat de mens, of je nu met z'n tienden of met een miljoen bent, maar als je geen God hebt, als je geen Naam hebt boven je, dan ben je alleen. Zonder God in de wereld

En wat gebeurde er? Toen riep God Abraham. En God zei: "Ga uit, - ik geef het heel vrij weer, expres, om iets aan te duiden van het levende, van de beweging, van de uitgang -

CATECHISMUS ZONDAG 36

Ik ga met je mee. Ik ben de Heere, Ik ben jouw God." En die Abraham was vanaf dat moment niet meer alleen.

Je kunt niet zeggen dat Abraham God had, de Naam had, al riep hij de Naam des Heeren aan. Hij had die Naam niet als een soort paspoort of wat dan ook. Nee, het is beter om het zo te zeggen: De Naam rustte op hem, zweefde boven hem. Hij had er niet over te beschikken. Het was niet iets als bij de afgoden van de volkeren. Die pakte je op je nek, en die zette je neer, en daar knielde je voor. Daar stalde je je goede gaven voor uit. Uiteindelijk een maaksel van mensenhanden. De mens die zichzelf schept, herschept in een godheid. Dat heeft God uitgesloten, geen andere goden, geen beeltenis. En nu eerbied voor Mijn Naam.

Ik zei, Abraham had die Naam niet tot zijn beschikking. Maar het is het wonder van Gods eeuwige liefde, dat die Naam over hem heen komt. Daarom staat er in het Oude Testament als de Aäronietische zegen werd uitgesproken: De Heere zegene u, de Heere behoede u, "gij zult de Naam van de Heere - priester - op dat volk leggen. Niet onder hun voeten, niet in hun zak, niet in hun hersens, je hoeft niet iets uit te strooien wat naar beneden valt, maar gij zult die Naam op mijn volk léggen! Of zétten! Ik ben de God van uw vaders."

Daar gaat Abraham, maar hij heeft kennis gekregen aan een Naam. Al kon hij de draagwijdte en het verdere van die Naam niet verstaan. "Want Ik ben Abraham verschenen als God de Almachtige, maar met die volle Naam HEERE, ben Ik hem niet bekend geweest." Je zou zeggen, hij wist van het JA, maar hij wist niet van het JAHUH of JAHWEH. Hij wist er wat van, van die God, al was het hem nog niet bekend in de uitleg, in de verklaring. Maar het was hem wel bekend, bevindelijk, in de ervaring, dat God zei: Ik zal je God zijn, en de God van je zaad. En telkens lees je dat Abraham op bepaalde momenten van zijn leven, een altaar bouwt, en hij riep de Naam des HEEREN aan, God aan!

Die Naam staat dus niet in één of ander boekje gecalligrafeerd. Die Naam staat niet in een oude inscriptie of op een kleitabletje dat wij opgegraven hebben. Die Naam staat niet in één of andere zuil van de wijze bouwmeesters van de Grieken. Nee, die Naam wordt aangegeven als Naam, als een wezen, als iets - iets kan ik eigenlijk niet eens zeggen - dat meegaat, dat over ons komt. Dat op ons gezet wordt.

Het klinkt misschien een beetje vreemd dat ik dat nu zo zeg, maar anders denk ik dat we misschien de rechte betekenis van het derde gebod misvatten. En dat we bij het derde gebod alleen maar denken: O, je mag niet vloeken, ja dat wist ik allang.

Die Naam is dus de Naam van de eeuwige trouwe God. "Ik ben de God van uw vaders." De God van Abraham, de God van Izak, en de God van Jacob. Let op! God de Heere, Die Zijn Naam tijdens deze ontmoeting aan Mozes bekend maakt, en Die zegt: "Ik heb je voorvaderen gekend, Abraham, Izak en Jacob. En ook jouw vader Mozes, en ook jou Mozes. Want Ik heb je toch geroepen? Ik weet wel hoe je heet."

In dat opsommen van die vaders, Abraham, Izak en Jacob, ligt het bewijs dat die Naam niet door ons op een kleitabletje of in een boekje meegesleurd of gedragen wordt. Dat wij er niet op kunnen gaan staan, dat wij Hem niet in onze zak kunnen steken. Maar dat die Naam van God, dat het dat gans wonderbare geheim is dat ons omgeeft. Dat naar Zijn eeuwig welbehagen komt als de dragende grond en kracht van ons bestaan.

CATECHISMUS ZONDAG 36

In Hem leven wij, en in Hem bewegen wij en in Hem zijn wij.

Dat moet je je eens indenken, dat God altijd op reis is. Dat dat de Naam is. Elia zei tegen de Baälpriesters: "Is jullie god soms op reis, dat hij niets doet. Is hij met een ander op pad, dat er niets gebeurt?" Hij spotte ermee. Maar wij spotten niet als we zeggen: God is op reis met mensen. Met arme mensen, met verloren mensen, met mensen die geen verstand hebben, met mensen die leefden bijna als heidenen zoals Abraham. Zo ver van de rechte Godskennis af.

En God is gekomen. En God zei: "Wandel voor Mijn aangezicht en wees oprecht! Ik ga mee, Ik ga met je mee. Die jou zegent die zal gezegend zijn, maar die jou vloekt die zal vervloekt zijn. Want Ik ben bij je, Ik ga met je. En wees een zegen." Vanwege de Naam. Abraham. Maar ook met Izak. Abraham heeft niet alleen zijn zoon ervan verteld, maar God Zelf heeft met Zijn Naam bij Izak gewoond. Izak heeft aan Jacob niet een kleitabletje of iets dergelijks meegegeven, en gezegd: "Nu jongen, nu heet onze God", of: "Dat is onze God." Nee, maar God heeft Zich aan Jacob bekend gemaakt met Zijn Naam.

Dat is een troost, dat de Naam iets levends is. Dat de Naam meereist. Dat is een troost voor het kleine kind, al beseft het het niet dat het vanmorgen gedoopt is. Een troost voor de ouders, de grootouders, de gemeente. Dat kind heeft ook voor-vaderen. Dat kind staat niet op zichzelf. Die kun je niet losmaken - dat kind - uit het verband van geboorte, van leven, van sterven. Je kunt het daardoor niet losmaken uit het verband van het volk, van het geslacht van de vaders aan wie God Zich wilde openbaren. Waar Hij Zijn Naam aan bekend wilde maken.

Ik weet dat wij dit niet kunnen bevatten. Ik probeer het zo duidelijk mogelijk te zeggen, maar ik kan het zelf niet bevatten. Want als ik dat bevatten kon, dan voel ik aan, dan zou ik op dit moment geen woord meer kunnen zeggen. Ik zou dat niet kunnen dragen. Van Mozes lees je, en hij verborg zijn aangezicht, hij vreesde God aan te zien. Die God, Die aan de vaders, zijn vaders, Zich wilde openbaren. Die mee wilde gaan op reis door dik en dun. Door schaduw en licht, voorspoed en tegenspoed, goed en kwaad, door het leven en door de dood, mee wilde gaan.

De Naam.

Daarom, het is niet goed dat de Joden die Naam uiteindelijk niet meer wilden uitspreken, uit eerbied. Dat is niet goed geweest, daarom had God die Naam niet gegeven. Maar ergens zit er tegelijkertijd toch iets in van het ondoorgrondelijke, het ondragelijke om die Naam te dragen. Op ons gelegd te krijgen terwijl we vlees en bloed zijn. Mensen die het niet waardig zijn. Ze zeggen weleens: Genade is geen erfgoed. Genade is ook in die zin geen erfgoed, dat wij dat vererven. Dat kunnen we niet. Maar als je dit nu eens leest, wat God uit vrije goedheid deed: Ik ben de God van uw vaders, Abraham, Izak en Jacob. Als je daar aan denkt, dan zeg je: Nu kinderen Wij zijn wel geen Israëlieten wat het vlees betreft, ras betreft, maar als we nu behoren tot het volk welks God de HEERE is, dan mag je daar wel eens om denken: De God van je vaders! "O God, Die droeg ons voorgeslacht, in nacht en stormgedruis."

Wat een wonder. Dat heb je niet aan je eigen vader te danken, maar wel aan de Hemelse Vader. Want bij Hem vandaan is het allemaal erfgoed uit Christus Jezus. Zijn het allemaal schatten van Zijn eeuwig verbond. 'In de plaats der vaders, zullen zijn de

CATECHISMUS ZONDAG 36

zonen'. Dat doet Hij door Zijn Naam bekend te maken.

Daarom is het zo verdrietig, daarom is het zo'n grote droefheid als één uit de familie, of meer, dat miskennen, en net doen alsof ze de reis alleen kunnen maken. Of dat ze zeggen: Nu, maar ik ga toch liever een andere weg. Dat is heel verdrietig. Daarom vragen we ook, ja voor iedereen, maar inzonderheid: "Heere, wilt U allen die ons lief zijn - dan denk je aan je hele familie, je broers en zussen, neven en nichten, je hele familie, Hij is de God van de vaders - als ze niet wandelen op Uw weg, breng ze dan op Uw weg alstublieft. We zijn toch naar Uw Naam genoemd?" En wat een blijdschap als je mag zien dat jouw kind de Naam mag dragen van Sions kinderen, en er blij mee mag worden en eerbiedig. En dat ze ook verwonderd leren zijn. Ik? Hij met mij? Hij bij mij? Hij voor mij? Hij boven mij? Ik die niet naar Hem zocht van mezelf, niet naar Hem vroeg?

Beste mensen, in de psychologie en in de pedagogie, in de psychiatrie proberen we elkaar te duiden dat je iemand bent. Dat je uniek bent. Ergens is dat zo, er zijn geen twee mensen hetzelfde. Dat je niet zo raar moet denken. Dat kan zijn nuttigheid hebben, als we met allerlei frustraties, complexen zitten, waar wij allemaal toch mee te maken hebben in het leven. En allerlei gevoelens, minderwaardigheidsgevoelens enzovoorts, dan wordt benadrukt dat jij iemand bent. Jij bent jij, niet die of die. Waarom kruip je weg? Waarom denk je zo? Nu, dat heeft iets te maken met het leven in het algemeen.

Maar denk nu eens aan dit. Uniek! In de kerk ben je werkelijk uniek. Dat is werkelijk iets, dat is onvoorstelbaar. In de kerk verdwijnt je niet in een massa, maar in de kerk sta je in de rij van de vaders, Abraham, Izak en Jacob. En denk maar aan je eigen grootvader of moeder die de Heere mochten vrezen. Diezelfde God, diezelfde Naam waarvan je opa zong:

'Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen;

men loof' Hem vroeg en spa;'

dat zing jij misschien ook. Diezelfde Naam die gezongen werd bij de Doop, wordt ook gezongen bij de dood.

De Naam.

Dat is iets wat wij niet kunnen bevatten. Maar ik hoop dat het zo mag zijn met ons, al kunnen we het niet bevatten, dat er iets in ons wakker wordt van het geheimzinnige, het wonderbare: God, Die een Naam uitroept! Die zegt: Hier ben Ik! Dit is Mijn Naam!

Want Mozes zegt: - als hij de opdracht van de Heere God ontvangen heeft - "God wat moet ik zeggen?" Mozes wist het ook niet van zichzelf. Hij kon niet toveren met God en met de Naam. Hij zegt: "Heere, als ik nu bij dat volk Israël kom, en ik zeg: Ik ben gestuurd door de God van jullie en onze vaders, dan zullen ze vast zeggen: Wat is Zijn Naam? Hoe is die?" Want dat wordt er bedoeld hoor. Het wordt niet zomaar bedoeld, maar bij die oude volkeren had de naam een heel andere zin als bij ons. Als je daar in de naam, ook bij de heidenen, in de naam van één of andere godheid - afgod - iemand vloekte of zegende, nu dan werden de mensen of blij, of doodsbang. Want met het noemen van die naam in die formule, vloek of zegen, was die godheid zelf tegenwoordig, dacht men.

Nu zegt Mozes: "Als ik dan kom, en ik zeg: De God van mijn vaders heeft mij tot jullie

CATECHISMUS ZONDAG 36

gezonden, en ze zeggen dan tegen mij: Hoe is Zijn Naam? Hoe is die? Wie is het? Wat moet ik dan zeggen?" En dan gaat God verder, en dan wordt die Naam nader omschreven. God zei tot Mozes: "Ik-zal-zijn, Die-ik-zijn-zal". 'Ik-zal-zijn', heeft mij tot ulieden gezonden". Of: 'Ik-ben-die-ik-ben'.

'Ik-zal-zijn', laten we dat nu eens even Want het zijn allemaal maar zwakke pogingen om iets van de Naam van God weer te geven. Volledig dekkend is het niet, maar het gaat om de indruk. IK-ZAL-ZIJN. Leg dat nu op dit moment eens even zo uit: Ik-zal-met-en-bij-jullie-bestaan, levend als de levende God. Zo zal Ik bij jullie zijn. Ik zal iets doen! Ik zal je moed geven, Ik zal je kracht geven. Ik zal Mijn barmhartigheid aan je bewijzen door je zonden te vergeven. Ik zal je zelfs in de grootste nood onverwacht en ongedacht helpen. Ik ga met je mee, al ging je pad door de zee, en al werd je in het vuur benauwd. Ik ga met je mee.

De Naam.

IK-ZAL-ER-ZIJN betekende dus ook onder andere, Ik ga mee. Ik ben er, Ik ben bij jullie. Bij jullie slaven in het diensthuis. Maar Ik kom tot jullie en Ik ga net als met Abraham, Izak en Jacob, Ik ga mee. Ik geef je Mijn belofte, Mijn Naam. Zo voelde Mozes diep in zijn hart de aanwezigheid van God. Boven hem, voor hem. En hoewel hij weerstrevig was om te doen wat de Heere wilde, toch kan het niet anders of hij moet alleen onder die Naam naar Egypte zijn gegaan. Anders was hij helemaal niet gegaan. Dan had het hem ook zijn leven gekost. Want de Heere laat duidelijk merken: Mozes je moet ook eens een keer ophouden met tegenspreken, wat denk je wel.

Mozes twijfelde, hij was al tachtig jaar. En die God waar hij van zijn vader Amram en moeder Jochébed had gehoord, wat had God gedaan? God had hem niet geholpen toen hij bij de kinderen Israëls kwam. Toen hij dat sterke gevoel innerlijk had, dat hij geroepen was tot een grote taak, om dat volk Israël uit te leiden. Het had hem helemaal niet begrepen! En hij moest vluchten. En nu loopt hij al veertig jaar door de woestijn. Waar is die God nu? Hij heeft weleens van Abraham gehoord vroeger. Van Izak en van Jacob. Maar welke plaats heeft God nu? Ja, hoe komt een mens aan God?! Ja, een mens komt nergens aan! God komt aan ons mensen toe! Hier, opeens is Hij daar. En zo gaat hij, dragende die Naam, naar Egypte. 'IK-ZAL-ZIJN', 'IK-BEN', heeft mij tot u gestuurd. God heeft gedacht aan Zijn genade, aan Zijn verbond met Abraham. En zo gaat de Naam mee door de woestijn, door de zee, door de dood, door de slangen, het venijn, de zonde, de afwijkingen. Telkens is het weer die Naam die verder gaat. De Naam die brandt als een vuur, maar ook die Naam die heelt, de wonden verbindt.

Tot tenslotte 'IK-ZAL-ER-ZIJN' al zijn heerlijkheid uitgiet in Jezus Christus. Dan is de Naam die eerst door offers, door allerlei afbeeldingen in de tabernakel en in de tempel werd geduid dan zichtbaar! Wat onze handen getast hebben, zegt Johannes, onze ogen gezien en onze oren gehoord hebben van het Woord des levens, dat verkondigen wij u. Jezus! Daar krijgt de Naam het allerduidelijkst gezicht. Eens en voor al! Voor eeuwig.

Dat kan niet meer ongedaan gemaakt worden. Dat kan niet meer kapot. Alleen, dat voel je, wij hebben niet te wachten een bijzondere openbaring buiten het Woord om, net zoals Abraham, Izak en Jacob, of Mozes. Die daar maar aan lopen te zeulen door de woestijn: Waar is God? Wij mogen weten: God was in Christus de wereld met Zichzelf

CATECHISMUS ZONDAG 36

verzoenende. Maar ik zei, dat kan niet kapot, maar wij zijn kapot, en wij gaan kapot, tenzij! En dat is nu nodig, dat we door het Woord en de Heilige Geest in die Naam gelóven! Het vertrouwen van alle schepselen afwenden en zetten op de Naam, hoe ook overtuigd van je ongelijk, van je zonde, van je schuld, van je naamloosheid. Het is toch, in tegenstelling met wat de mensen soms zeggen, een pleiten op de Naam! De profeten zeggen: "Heere, verdoem mij niet. Heere, we zijn naar uw Naam genoemd. We hebben het niet verdiend, het is alles schuld, maar U hebt het Zelf gedaan. U bent met ons op pad gegaan." En wij mogen zeggen: U bent zover gegaan dat U niet alleen in Naam, dat was trouwens ook iets van Uzelf, maar U bent in Persoon in Christus Jezus met ons gegaan. In al onze benauwdheden mede benauwd. Een Hogepriester die in alles verzocht is geweest. O God, laat Uw Naam over ons lichten! Want dat is nodig.

Dat was voor Mozes nodig en voor zijn voorvaderen, maar voor ons ook. Dat je een keer zó in de kerk komt - of je moet van je kindse dagen af de Heere al vrezen, dat kan ook - gewoon, en opeens daar die duizelingwekkende geloofservaring: God is in ons midden. De Naam wordt op mij gelegd. God gaat mee met mij. Kijk, dat hebben wij nodig, die nieuwe geboorte naar Hem toe. Dat doet Hij Zelf. Daarvoor zitten we ook in de kerk.

Ik ben niet aan de zondag toegekomen, maar bij leven en welzijn hoop ik dan uit dit - maar ik hoop dat het in uw gedachten bij mag blijven - hoop ik daaruit

Wat betekent nu de Naam des Heeren ijdel gebruiken? Rabbijn Soetendorp vertaalt: 'Zomaar gebruiken'. Anderen vertalen: 'Domweg gebruiken'. Met dit als achtergrond hopen we dan eens te letten op, wat is dat nu?

Is het nu dát, dat je vloekt en meer niet? Of kan dat ook zijn als je bidt? Als je een ander uitscheldt, als je je naaste beliegt - zou het dat ook kunnen zijn - veroordeelt, om je doel te bereiken.

God geve ons dat we iets uit Zijn gebod mogen leren.

AMEN